

OSNOVNA ŠOLA
BLAŽA KOCENA
PONIKVA

NAČRT VARNIH ŠOLSKIH POTI

**ŠOLSKO LETO
2016/2017**

Mentorica:

URŠKA GORINŠEK

Ravnateljica:

ANDREJA OCVIRK

ZAKONSKE PODLAGE

Načrt varnih šolskih poti je izdelan na snovi določil:

- Zakona o osnovni šoli - ZOsn (Ur. l. RS, št. 81/06 UPB3 in 102/07)
- Zakona o pravilih cestnega prometa (ZPrCP, Ur. l. RS, št. 109/10)
- Zakona o voznikih (ZVoz, Ur. l. RS, št. 109/10)
- Zakon o motornih vozilih (ZMV- Ur. l. RS, št. 106/2010)
- Pravilnika o posebnih pogojih za vozila, s katerimi se prevažajo skupine otrok (Ur. l. RS, št. 23/09)
- Pravilnik o pedagoških spremljevalcih pri prevozu skupin otrok (Ur. l. RS, št. 42/09)

NAČRTOVANJE VARNIH ŠOLSKIH POTI

Namen: poiskati možne izboljšave ugotovljenih nevarnih mest.

Cilj: izboljšanje prometne varnosti na obstoječih prometnih poteh.

Ukrepi:

- vzpostavitev komisije (šola, starši, Svet za preventivo in vzgojo - SPV, policija, redarska služba, upravljavci ceste),
- ogled na "licu mesta",
- iskanje možnih izboljšav,
- vzpostavitev strategije, kako zadevo realizirati.

Regulativni ukrepi: sprememba prometnega režima,
prepovedi vožnje,
posebna določila, itn.

Gradbeni ukrepi: investicijsko vzdrževanje,
umirjanje prometa, itn.

Na prvih roditeljskih sestankih razredniki opozorijo starše predvsem na najpogostejša nepravilna vedenja, nevarnosti ter na pravilno ravnanje otrok v prometu.

VARNOST OTROK

Odsevník in rumena rutica

Učenci **prvega in drugega razreda** osnovne šole morajo na poti v šolo in iz nje nositi poleg odsevníka tudi **rumeno rutico, nameščeno okoli vratu**.

Varovanje otrok

Pri varovanju otrok na prehodu za pešce mora oseba, ki varuje otroke pri prečkanju vozišča:

- biti stara najmanj 21 let,
- oblečena v oblačila živo rumene barve z vdelanimi odsevními trakovi bele barve in uporabljati predpisan, obojestransko označeni prometni znak "Ustavi!".

Nadzor nad osebami, ki varujejo otroke na prehodih za pešce, izvajajo **občinski redarji**.

Spremstvo otrok v prvi razred

Na poti v prvi razred šole ter domov mora imeti učenec spremstvo polnoletne osebe.

Spremljevalci, poleg staršev, so lahko:

- **otroci, starejši od 10 let,**

če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki otroka.

Otroci, ki obiskujejo **1. razred** osnovne šole, lahko prihajajo v območju umirjenega prometa in v območju za pešce v šolo tudi brez spremstva, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki.

Prevoz skupine otrok z avtobusom

Skupino otrok, ki se prevaža z avtobusom, mora (razen pri prevozu v šolo in iz šole) spremljati najmanj en **spremljevalec** (učitelj, vzgojitelj, trener, ipd. star najmanj 21 let), ki skrbi:

- za varnost otrok pri vstopanju in izstopanju iz vozila,
- za red in varnost otrok v avtobusu.

Otroci morajo med vožnjo z avtobusom sedeti na sedežih in biti pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi.

Prevoz skupine otrok z osebnim vozilom

Skupino otrok (najmanj petih), sme prevažati z osebnim avtomobilom voznik, ki ima:

- najmanj 3 (tri) leta vozniško dovoljenje za vožnjo motornega vozila kategorije B.

Vožnja koles

Otrok mora imeti med vožnjo kolesa ustrezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado. Enako velja tudi takrat, ko se vozi na kolesu kot potnik.

Otrok do šestega leta starosti sme voziti kolo le na pešpoti ali v območju za pešce, v spremstvu polnoletne osebe pa tudi v območju umirjenega prometa.

Otrok **do 14. leta** starosti, ki nima opravljenega kolesarskega izpita, sme voziti kolo v cestnem prometu le v spremstvu polnoletne osebe, ki lahko ob upoštevanju prometnih razmer spremlja največ dva otroka.

Učitelj, ki v osnovni šoli usposablja otroke v vožnji kolesa, sme spremljati največ **pet otrok hkrati**, če so drugi vozniki na to opozorjeni s predpisano prometno signalizacijo.

Med opravljanjem kolesarskega izpita spremstvo iz prejšnjega odstavka ni potrebno, če so drugi vozniki na to opozorjeni s predpisano prometno signalizacijo.

Otrok se usposobi za vožnjo kolesa, ko opravi kolesarski izpit in dobi v osnovni šoli kolesarsko izkaznico.

V cestnem prometu sme samostojno voziti kolo otrok, star **najmanj osem let**, ki ima pri sebi veljavno **kolesarsko izkaznico**, in oseba, ki je **starejša od 14 let**.

Otrok **od 12. do 14. leta starosti**, ki ima pri sebi kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je **starejša od 14 let**, sme voziti v cestnem prometu kolo s pomožnim motorjem.

SKRIB ZA VARNOST UČENCEV V PROMETU

Skrb za varnost učencev v prometu

- 1. razred - po zakonu je predpisano obvezno spremstvo na poti v šolo in iz nje.*
- 2. razred – varno prihajanje/odhajanje učencev v in iz šole.*
- 3. razred - učiteljice se o varnem prihodu v šolo z učenci večkrat pogovarjajo, in sicer ob začetku šolskega leta in ob različnih priložnostih, ko so z učenci v okolici šole.*
- 4. razred - narišejo svojo pot v šolo in iz nje. Označijo prometno signalizacijo in se pogovorijo o nevarnostih in varni udeležbi v prometu.*
- 5. razred - v okviru kolesarskega krožka spoznajo prometne predpise, vadijo pravilno vožnjo na prometnem poligonu in opravljajo **kolesarski izpit**.*

Prometne vsebine so vključene v posameznih učnih načrtih tudi v višjih razredih, kjer učitelji učence ponovno opozarjajo in osveščajo o pravilnem ravnanju v prometu.

Kadar potekajo dnevi dejavnosti izven okolice šole ali v drugih krajih, vodstvo šole zagotovi ustrezno število spremljevalcev, ki učence opozorijo na varno udeležbo v prometu.

PRAVILA ZA VARNO ŠOLSKO POT:

- pot poteka po površinah, ki so za učence najbolj varne (poti, na katerih je zagotovljena varna hoja pešcev);
- ni neurejenih ali nevarnih prečkanj cest (prečkanja cest so urejena s podhodi ali nadhodi, semaforiziranimi prehodi za pešce ali urejenimi prehodi z dodatnim varovanjem učencev);
- šolske poti potekajo v območjih, kjer so izvedeni tehnični ukrepi za umirjanje prometa.

ŠOLSKI OKOLIŠ

Šolski okoliš je določen z odlokom o šolskem okolišu in zajema naslednja naselja in ulice:

Bobovo pri Ponikvi, Boletina, Dobovec pri Ponikvi, Dolga Gora, Hotunje, Lutrje, Okrog, Ostrožno pri Ponikvi hišne št. 1-40 in 42, Podgaj, Ponikva, Ponkvica, Slatina pri Ponikvi, Srževica, Uniše, Zagaj pri Ponikvi in Zgornje Selce.

NAČRT VARNIH ŠOLSKIH POTI

Osnovna šola ima izdelan načrt varne šolske poti za učence, ki:

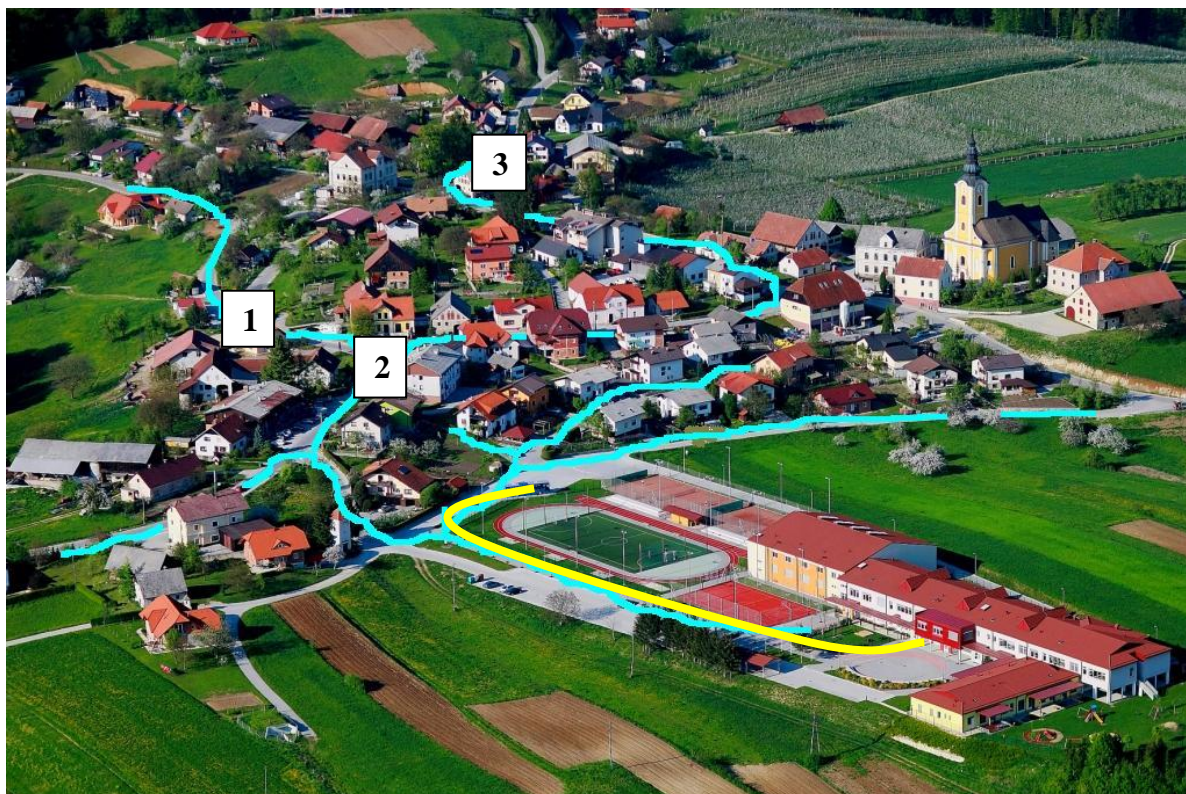
- prihajajo v šolo peš,
- se vozijo v šolo s kolesom ali s posebnimi prevoznimi sredstvi (skiro, kotalke, rolke, rolerji); uporabijo se lahko v cestnem prometu samo tam, kjer je dovoljena hoja pešcev oziroma vožnja s kolesi in ne smejo presegati hitrosti, s kakršno se gibljejo pešci. (V zakonodaji ta hitrost sicer ni opredeljena.)

1. Pešpoti

V načrtu so varne poti za učence, ki prihajajo v šolo peš označene s svetlo modro barvo. Tudi na teh poteh morajo biti učenci pozorni in upoštevati promet, posebej pa morajo biti previdni na posameznih točkah, ki so označene s številkami:

1. Križišče pri bencinski črpalki (stičišče cest iz Luterij in Loč).
2. Križišče v središču Ponikve (ni prehoda za pešce).
3. Cesta brez pločnika, kjer vozniki ne prilagajajo hitrosti razmeram na cesti.

Načrt pešpoti v kraju Ponikva

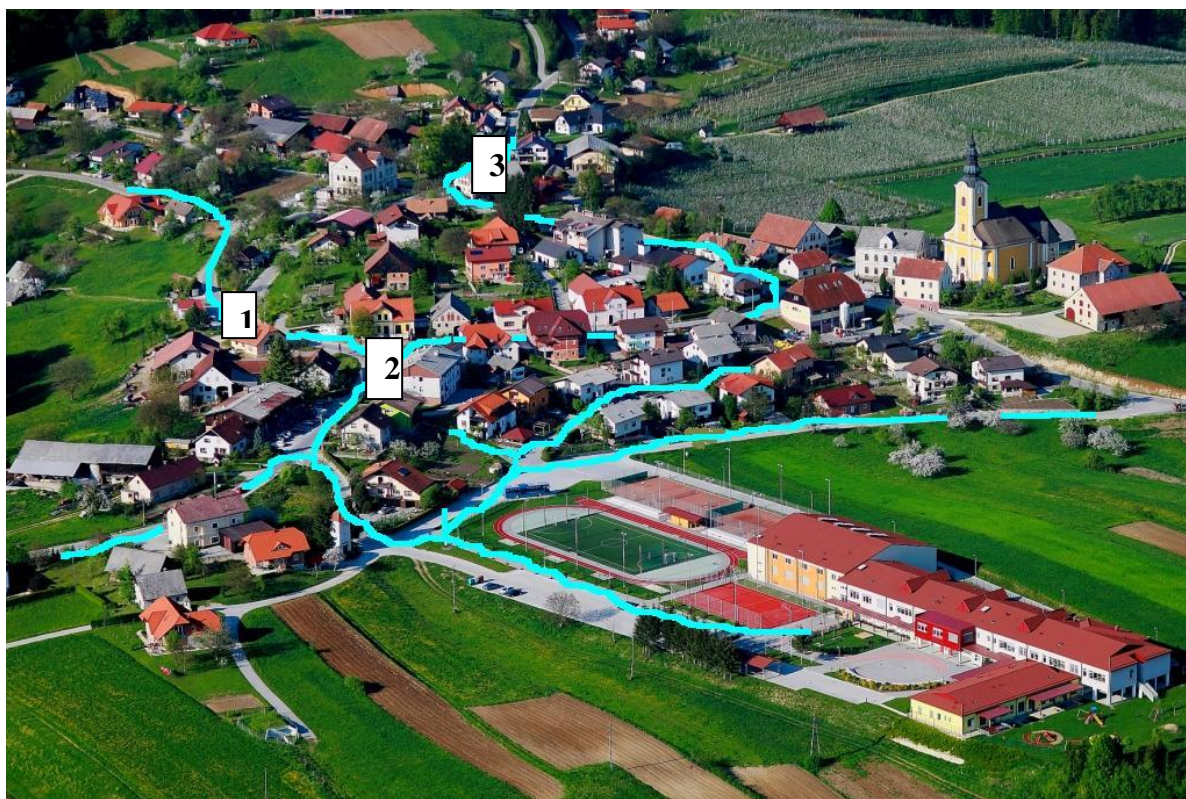
Učenci, ki so od šol oddaljeni več kot 4 km, imajo zagotovljen prevoz. Pot od postajališča do šole je označena z rumeno barvo.

2. Kolesarske poti

V načrtu so varne kolesarske poti za učence, ki vozijo v šolo s kolesom označene, s svetlo modro barvo, saj nimamo posebnih kolesarskih poti. Tudi na teh poteh morajo biti učenci pozorni in morajo upoštevati promet, posebej pa morajo biti previdni na posameznih točkah, ki so označene s številkami:

1. Križišče pri bencinski črpalki (stičišče cest iz Luterij in Loč).
2. Križišče v središču Ponikve (ni prehoda za pešce).
3. Cesta brez pločnika, kjer vozniki ne prilagajajo hitrosti razmeram na cesti.

Načrt kolesarskih poti

Načrt varnih poti je izdelala Osnovna šola Blaža Kocena Ponikva po predlogu Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Šentjur.

3. Nevarna mesta-točke

1. *Križišče pri bencinski črpalki (stičišče cest iz Luterij in Loč).*

2. *Križišče v središču Ponikve (ni prehoda za pešce).*

3. Cesta brez pločnika, kjer vozniki ne prilagajajo hitrosti razmeram na cesti.

ORGANIZIRAN ŠOLSKI PREVOZ

Organiziran šolski prevoz

Za prevoz imajo učenci organiziran šolski avtobus. Avtobusni prevozi so organizirani takrat, ko konča s poukom večina učencev.

Osnovna šola pa lahko predlaga lokalni skupnosti organiziranje brezplačnega prevoza za tiste učence, če je njihovo prebivališče oddaljeno več kot 4 km od šole. Ne glede na oddaljenost bivališča od šole imajo pravico do brezplačnega prevoza učenci 1. razreda, učenci ostalih razredov pa v primeru, če občinski svet za preventivo v CP ugotovi, da obstoji ogroženost učenca na poti v šolo. Pri odločitvah je potrebno upoštevati tudi zahteve o varnosti pri prevozih otrok (ustrezna postajališča ali varne površine, s katerih lahko učenci vstopajo in izstopajo iz vozila, ustreznost samega vozila pogojem vožnje skupine otrok itd.).

Zakon o osnovni šoli (Ur. l. RS, št. 81/06 UPB3 in 102/07) v 56. členu zagotavlja učencem pravico do brezplačnega prevoza v šolo.

Za izredni prevoz šolskih otrok (izleti, ekskurzije, tekmovanja, ...) morajo vozila, s katerimi se opravljajo prevozi v cestnem prometu, izpolnjevati poleg splošnih zahtev za vozila tudi posebne tehnične zahteve iz Pravilnika o posebnih pogojih za vozila, s katerimi se prevažajo skupine otrok (Ur. l. RS, 23/09).

PROMETNO - PREVENTIVNE AKCIJE V ŠOLSKEM LETU 2015-2016

- **Začetek šolskega leta** - sodelovanje z občinskim svetom za preventivo in policijo
- **Varovanje otrok** na zaznamovanih prehodih za pešce. Kot prostovoljci so vanj vključeni dijaki.
- **Bodi preViden** - kresnička in pomoč starejšim
Z akcijo opozarjamo učence, njihove starše in stare starše na uporabo kresničk in drugih odsevnih materialov, ki zagotavljajo večjo varnost pešcev.
- **Usposabljanje za vožnjo kolesa**
Usposabljanje za vožnjo kolesa naj bi se pričelo v prvem do tretjega razreda osnovne šole s teoretičnim usposabljanjem in pridobivanjem znanja o prometnih znakih, pravilih in ustreznem varnem ravnanju v prometu.
V četrtem razredu devetletne osnovne šole sledi utrjevanje in ponavljanje teoretičnega dela, ki se konča s preverjanjem znanja o poznavanju cestno-prometnih predpisov pomembnih za kolesarje. Praktično usposabljanje za vožnjo s kolesom naj bi sledilo v petem razredu devetletne osnovne šole s pregledi koles in nadaljevalo z usposabljanjem na spretnostnem poligonu, nato na simuliranem prometnem poligonu na šolskem dvorišču ter se končalo s praktičnim usposabljanjem v dejanskem prometu v okolici šole. Po končanem usposabljanju sledi še praktični del izpita oziroma izpitna vožnja v dejanskem prometu.
- **Varno kolo** – preventivni pregledi koles
Z akcijo Varno kolo, ki jo organizirajo šole, preverjamo tehnično stanje koles, ki jih vozijo učenci. Svet ob pomoči občinskih svetov zagotavlja bloke za **zapisnike pregleda kolesa** in nalepke Varno kolo.
- **Bistro glavo varuje čelada**
Temeljni cilj akcije je zmanjšati število poškodb med kolesarji, kar lahko zagotovimo z uporabo kolesarskih čelad.
- **Teden prometne varnosti** - razredni projekti.
- **Šolske ure namenjene prometni varnosti** - v okviru teh šolskih ur učenci izdelajo šolske prometne koticke, ...
- **Prireditve** - Učenci lahko poslikajo primeren del prometne površine (del ceste, pločnik ali pot v parku) z risbami in slogani na temo prometne varnosti, organizirajo prireditve, na katerih opozarjajo na prometno-varnostno problematiko v svojem okolju.
- **Razredne ure s temo Varnost v prometu**
- **Varno na avtobusu**
- **Pregled načrta varnih poti v šolo**

Svet spodbuja delovanje šolske prometne službe učencev in odraslih in zagotavlja usmeritve za delo ter skupaj s Policijo tudi programe usposabljanja za učence in odrasle prostovoljce. Šolska prometna služba je organizirana v okviru šole.

➤ **Prometni dnevi**

Šolske ure namenjene prometni varnosti - v okviru teh šolskih ur učenci izdelajo šolske prometne koticke, ki seznanjajo vse učence s prometnimi dejavnostmi v šoli in prikazujejo šolski prometni okoliš in nevarnosti v njem. Učenci narišejo risbe in pišejo spise o prometu ter izdelajo gesla in transparente za manifestativni del akcije. Lahko pa se ukvarjajo tudi z drugimi aktivnostmi vezanimi na promet in prometno varnost.

ZAKLJUČNI DEL

O načrtu varnih šolskih poti razpravljajo učenci pri razrednih urah in v šolski skupnosti.

Za učence nižjih razredov je priporočljiv ogled varnih šolskih poti, prehodov za pešce, ipd.

Z NAČRTOM VARNIH ŠOLSKIH POTI SO SEZNAJENI:

- vsi učitelji šole,
- šolska skupnost,
- svet staršev,
- Svet za preventivo in vzgojo – SPV,
- Policija.